

KÖZSZOLGÁLATI DÖNTŐBIZOTTSÁG

Ikt. szám: JHÁT-DB/132/31/2023

A Közzolgálati Döntőbizottság

(

) panaszosnak

az Igazságügyi Minisztérium (, képviseli: dr. Harsányi Alexandra kamarai jogtanácsos) kormányzati igazgatási szervvel ellen a 2023. június 7. napján kelt, számú, kormányzati szolgálati jogviszony megszűnéséről rendelkező munkáltatói intézkedés tárgyában előterjesztett közzolgálati panasza ügyében meghozta az alábbi

HATÁROZATOT:

A Közzolgálati Döntőbizottság a panaszt elutasítja.

Az eljárással összefüggő költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen a közzléstől számított harminc napon belül keresettel lehet fordulni a Fővárosi Törvényszékhez.

A keresetlevelet a Döntőbizottsághoz lehet három példányban benyújtani. A pert az ellenérdekű félle szemben kell megindítani.

INDOKOLÁS

A kormányzati igazgatási szerv a 2023. június 7. napján kelt, számú intézkedésével megállapította, hogy a panaszos kormányzati szolgálati jogviszonya 2023. június 30. napi hatállyal a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) 104. § (1) bekezdésének m) pontja alapján megszűnik.

A panaszos a fenti munkáltatói intézkedés tárgyában közzolgálati panaszt nyújtott be. Kérte, hogy a Döntőbizottság állapítsa meg, hogy a kormányzati igazgatási szerv jogellenesen szüntette meg kormányzati szolgálati jogviszonyát. Elsődlegesen – a jogviszony megszüntetésének az egyenlő bánásmód követelményébe ütközésére tekintettel – a Kit. 116. § (1) bekezdésének d) pontjára és (4) bekezdésére hivatkozással kérte, hogy a Döntőbizottság kötelezze a kormányzati igazgatási szervet a határozat véglegessé válásáig járó, 184.762 forint elmaradt illetmény, illetve egyéb juttatások [100.820 forint cafetéria-juttatás, 1.552.000 forint felmentési időre járó illetmény és 157.887 forint gyermeknevelési támogatás], továbbá tizenkét havi illetményének megfelelő, 9.312.000 forint átalánykártérítés, valamint kéthavi illetményének megfelelő, 1.552.000 forint szolgálati elismerés és ezen összegek után a késedelembe esés időpontjától kezdődően a kifizetés napjáig terjedő időre számított, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:48. §-ának (1) bekezdése szerinti késedelmi kamat megfizetésére. Másodlagosan a Kit. 116. §-ának (5) bekezdésére hivatkozással huszonnégy havi illetményének

megfelelő, 18.624.000 forint összegű átalánykártérítés és ezen összeg után a késedelembe esés időpontjától kezdődően a kifizetés napjáig terjedő időre számított, a Ptk. 6:48. §-ának (1) bekezdése szerinti késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni a kormányzati igazgatási szervet.

A panaszos előadta, hogy a kormányzati igazgatási szervnél 2010. október 1. napjától állt fenn a jogviszonya, ugyanakkor már 1998. október 15. napja óta a közigazgatásban dolgozik feladatkörökben, melyre tekintettel a Kit. 145. § (1) bekezdésének

a) pontja alapján 2023. október 15. napján szolgálati elismerés jogcímén kéthavi illetményének megfelelő összegre vált volna jogosulttá. Kitért arra, hogy tapasztalatai, érzései alapján szervezeti egységének értékes munkatársaként tekintett magára, munkájával kapcsolatban panaszt nem jeleztek felé. Jogviszonya megszűnésének tényéről először 2023. május 17. napján, szóbeli tájékoztatás útján szerzett tudomást, azonban nem adták indokát annak, hogy miért éppen az ő jogviszonya szűnik meg, és az a később elektronikus úton 2023. június 9. napján közölt, sérelmesnek tartott intézkedés tartalmából sem derült ki. Véleménye szerint – a Kit. 104. § (1) bekezdés m) pontjának megjelölésén túl – a kormányzati igazgatási szervnek a Kit. 71. §-ának (5) bekezdése alapján részletes indokolási kötelezettsége állt volna fenn az intézkedéssel kapcsolatban, melyre tekintettel a jognyilatkozat a Kit. 71. §-ának (4) bekezdése alapján érvénytelen. Hivatkozott a kormányzati igazgatási létszámgazdálkodásról, valamint a kormányzati igazgatási szerveket és azok foglalkoztatottjait érintő egyes személyügyi kérdésekről szóló 88/2019. (IV. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kit. vhr.) 4. §-ának (1) bekezdésére, amely szerint „A Kit. 52. § (3) bekezdése alapján a miniszter minden általa vezetett, irányított vagy felügyelt kormányzati igazgatási szerv esetében naptári évente egyszer - az elemi költségvetés elkészítési határidejének figyelembevételével - javaslatot tehet a kormányzati igazgatási szerv alaplétszámának és az alaplétszámba tartozó álláshelyek besorolásának felülvizsgálatára”. Kifejtette, hogy nézete szerint a 2024. évi központi költségvetési törvényjavaslat elfogadási időpontjára figyelemmel nem lehetett volna megszüntetni az álláshelyét 2023. június 30. napján. Álláspontja szerint jogviszonyának megszűnése nem a Kit. 104. § (1) bekezdésének m) pontján alapult, hanem azt

létszámcsökkentés keretében „megszüntették”, melyre tekintettel őt a kormányzati igazgatási szervnek a Kit. 107. § (1) bekezdésének a) pontja alapján fel kellett volna mentenie, és a Kit. 111. §-a alapján – többek között – felmentési idő és annak idejére járó illetmény illette volna meg.

A panaszos álláspontja szerint a kormányzati igazgatási szerv az egyenlő bánásmód követelményét is megsértette. Védett tulajdonságként az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 8. §-ának o) pontjában foglalt életkorát (: év) jelölte meg. Nézete szerint a kormányzati igazgatási szerv azért „szüntette meg” a jogviszonyát, hogy így mentesüljön az életkorára és „státuszára” tekintettel esedékes szolgálati elismerés és egyéb más juttatások, illetve „a Kit.-ben meghatározott eltérő illetménysáv megállapítása” alól; utóbbival összefüggésben hivatkozott a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvényben meghatározottól eltérő illetménysávok megállapításáról szóló 180/2023. (V. 15.) Korm. rendeletre (a továbbiakban: 180/2023. (V. 15.) Korm. rendelet). Kiemelte, hogy két év múlva elérte volna „a törvény által védett kort”. Részletesen kitért családi helyzetére és elhelyezkedési nehézségeire. E körben kifejtette, hogy nagycsaládosként, „kétkeresős családmódban” neveli feleségével a közös háztartásban élő gyermekeit, akik különböző oktatási-nevelési intézményekben tanulnak. Előadta, hogy rendszeresen gondoskodik a éves, édesanyjáról is, kitért arra továbbá,

hogy jogviszonya megszűnése nehézséget jelent a doktori disszertációja megírásához. Kifejtette, hogy a közigazgatásban szerzett ... speciális szakértői tudása nehezen hasznosítható a hétköznapi jogalkalmazói tevékenység során, hogy a korlátozott lehetőségek miatt még nem sikerült új munkáltatónál elhelyezkednie, ami lelki válságát erősítette és családi konfliktusokat eredményezett.

A panaszos indítványozta, hogy a Döntőbizottság nyilatkoztassa a kormányzati igazgatási szervet arra vonatkozóan, hogy pontosan miként, milyen indokkal szüntették meg az álláshelyét, és hogy az milyen határozaton alapult; azt a kormányzati igazgatási szerv csatolja, illetve tegye a Döntőbizottság számára megismerhetővé. Csatolta a 2023. június 7. napján kelt, ... számú, kormányzati szolgálati jogviszony megszűnéséről szóló értesítést.

A kormányzati igazgatási szerv a panasz elutasítását kérte. Előadta, hogy a Kormány a Korm. határozattal az alaplétszám felülvizsgálata körében álláshelyelvonásról – nem pedig létszámcsökkentésről – döntött, az érintett álláshelyek azonosító számának, besorolási kategóriájának, típusának (alaplétszámba tartozó vagy központosított) és az elvonás dátumának megjelölésével. A Korm. határozat tehát tartalmazza a panaszos álláshelyének azonosítószámát (...), illetve a fenti egyéb adatait. A kormányzati igazgatási szervnek a Kormány felhívására tekintettel – a Kormány döntésének végrehajtása körében – a Kit. 104. § (1) bekezdésének m) pontja alapján a kormányzati szolgálati jogviszony megszűnéséről kellett rendelkeznie. Kifejtette, hogy mivel a Kormány nem létszámcsökkentésről döntött, hanem megszüntette a panaszos alaplétszámba tartozó álláshelyét, a panaszos jogviszonya a Kit. 104. § (1) bekezdésének m) pontja alapján megszűnt, ennél fogva nem foghat helyt az a panaszosi hivatkozás, hogy jogviszonyát felmentéssel kellett volna megszüntetni. Nézete szerint nem alapos a részletes indokolási kötelezettséggel kapcsolatos panaszosi hivatkozás, tekintettel arra, hogy a Kit. nem tartalmaz ilyen rendelkezést, és ilyet a panaszos sem jelölt meg.

A kormányzati igazgatási szerv kiemelte, hogy a Kormány a kormányzati igazgatási szerv alaplétszámát a Kit. 52. §-a alapján vizsgálja felül, de csak az elemi költségvetés elkészítése határidejének figyelembe vételével, és nem ahhoz kötötten. Véleménye szerint a Kormány jogosult év közben is megváltoztatni a kormányzati igazgatási szerv létszámát, akár a feladatainak változása miatt a miniszter kezdeményezésére, akár egyéb kormányzati struktúraváltozás kapcsán, amely a költségvetés elkészítésétől teljes mértékben független.

A kormányzati igazgatási szerv kifejtette, hogy mivel a panaszos álláshelyét elvonták, másik kormánytisztviselőt nem alkalmazhattak. Kitért arra, hogy a jogviszony megszűnésével a panaszos nyolchavi illetményének megfelelő, 4.128.320 forint összegű végkielégítésre, valamint 214.069 forint összegű szabadságmegváltásra vált jogosulttá, amely nyilvánvalóan cáfolja azt a panaszosi érvelést, miszerint a kormányzati igazgatási szerv intézkedésével a kéthavi illetménynek megfelelő szolgálati elismerés alól kívánta kivonni magát. Megjegyezte továbbá, hogy a panaszos 2023. október 15. napján szerzett volna jogosultságot a szolgálati elismerésre, így annak és kamatainak követelése – még felmentés esetén is – alaptalan. Előadta, hogy a Kit.-ben foglalt illetménysávokat módosító 180/2023. (V. 15.) Korm. rendelet alapján a kormányzati igazgatási szervnek nem keletkezett illetményemelési kötelezettsége, így a jogviszony megszűnése nem hozható kapcsolatba az illetménysávok módosulásával. Kifejtette továbbá, hogy az elvont 71 álláshelyből 23 olyan betöltött álláshely volt, ahol megszűnt a kormányzati szolgálati jogviszony. Az intézkedés főként a „ ... ” korosztályt érintette; a legfiatalabb érintett éves, az öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőző öt éven belüli megszűnés pedig – az életkort figyelembe véve – személyt érintett. Nézete szerint a fentiek alapján

megállapítható, hogy a vélt jogsérelem és a felhívott védett tulajdonság között nincs oksági kapcsolat. Megjegyezte, hogy a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény nem tekinthető a panaszos jogviszonyára irányadó háttérjogszabálynak, így a panaszos „*törvény által védett korra*” való hivatkozása a jogviszony megszűnése szempontjából nem bír relevanciával. Hivatkozott a Kúria KGD2019.69 számon közzétett döntésének elvi tartalmára, mely szerint „*Az egyedi ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálatából az következik, hogy amennyiben az ügyben kógens, a mérlegelés lehetőségét nem biztosító jogszabályok alkalmazandók és a döntés megfelel az anyagi és eljárási jogszabályoknak, úgy kizárt az egyenlő bánásmód követelményének megsértése*”. Arra az esetre, ha a Döntőbizottság megállapítaná az egyenlő bánásmód követelményének megsértését, előadta, hogy a tizenkét havi átalánykártérítésre vonatkozó panaszosi követelést jelentősen eltúlozottnak tartja.

A kormányzati igazgatási szerv indítványozta meghallgatás tartását a hivatkozott Korm. határozatnak a Döntőbizottság eljáró tanácsa részére való bemutatása céljából. Csatolta a 2020. szeptember 18. napján kelt, ... számú kinevezésmódosítást, a panaszos részére kifizetett juttatásokkal, pénzügyi elszámolással kapcsolatos okiratokat, a sérelmesnek tartott munkáltatói intézkedéshez kapcsolódó feladási és letöltési igazolást, az álláshely-elvonással érintett kormánytisztviselők kormányzati szolgálati jogviszonyának megszűnését megállapító, valamint a munkaviszonyban foglalkoztatottak munkaviszonyát megszüntető okiratokat, az ezekről készített összefoglaló táblázatot, valamint a jogi képviselő meghatalmazását.

A panaszos a kormányzati igazgatási szerv nyilatkozatára észrevételeket terjesztett elő. Kiemelte a jogviszony megszűnése és megszüntetése közötti különbséget, figyelemmel arra, hogy míg utóbbi esetben a Kormány mint munkáltató, illetve a kormánytisztviselő jognyilatkozata szünteti meg a jogviszonyt, addig az előbbi valamilyen jogi tény bekövetkezte miatt, a törvény erejénél fogva valósul meg. Nézete szerint a Kormánynak a jogviszony megszüntetésére irányuló jognyilatkozatát a Korm. határozat tartalmazza. Álláspontja szerint alkotmányossági aggályok is felmerülnek az intézkedéssel kapcsolatban. Véleménye szerint a Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló T/4181. számú törvényjavaslathoz fűzött fejezeti indokolások mutatják be a Korm. határozat költségvetési hatásait, igazolva, hogy a Korm. határozat jelentős számban érintette a kormánytisztviselők jogviszonyát. Kiemelte, hogy az az állítás, hogy a jogviszonymegszűnések a magasabb életkorú kormánytisztviselőket érintették, azt támasztja alá, hogy oksági kapcsolat áll fenn a sérelmesnek tartott munkáltatói intézkedések és az érintettek életkora között.

A panaszos kérte a kormányzati igazgatási szerv meghallgatás tartására irányuló indítványának elutasítását, tekintettel arra, hogy álláspontja szerint a kormányhatározat közérdekű adatigénylés útján megismerhető. Csatolta a Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló T/4181. számú törvényjavaslathoz fűzött fejezeti indokolásokat. A panaszos álláspontja szerint a Kormány mint munkáltató a létszámcsökkentéssel járó többletkiadások elkerülése miatt döntött az álláshelyek megszüntetéséről, lényegében joggal való visszaélést megvalósítva. Arra az esetre, ha a Döntőbizottság meghallgatást tartana, indítványozta a Korm. határozat teljes előkészítő dokumentációjának, valamint további kormányhatározatok bekérését.

A kormányzati igazgatási szerv a panaszosi hivatkozásokra előadta, hogy a Korm. határozat nem tartalmazza a Kormány jogviszony megszüntetésére irányuló jognyilatkozatát; azt nem is tartalmazhatja, mivel ilyen tartalmú jognyilatkozat megtételének joga a munkáltatói jogkör gyakorlóját illeti meg, azaz a kormányzati igazgatási szerv hivatali szervezetének vezetőjét. A

kormányzati igazgatási szerv a jogszabályban megállapított feltétel bekövetkezte folytán, az álláshely megszüntetésének jogkövetkezményeként deklarálta a jogviszony megszűnését. A panaszos egyenlő bánásmóddal kapcsolatos hivatkozásaival összefüggésben előadta, hogy a kormányzati igazgatási szerv személyi állományának átlagéletkora a sérelmesnek tartott munkáltatói intézkedés meghozatalának időpontjában meghaladta a évet. Nézete szerint a diszkriminatív jelleg a munkáltatói intézkedés (értesítés) tekintetében fogalmilag kizárt.

A kormányzati igazgatási szerv kifejtette, hogy a Korm. határozat kifejezetten a kormányzati igazgatási szervnek címezve határozott meg végrehajtandó feladatot, ezért – továbbá részletes indokolási kötelezettség hiányában – nem bír relevanciával a munkáltatói intézkedésben a Korm. határozat nevesítésének hiánya. Megjegyezte, hogy a jogviszony megszűnésének indokát a pontos jogszabályi rendelkezés megjelölésével a panaszos tudomására hozta. Véleménye szerint a Korm. határozat, illetve annak előzménye nem lehet tárgya a döntőbizottsági eljárásnak, ezért kérte az ezzel kapcsolatos panaszosi indítvány elutasítását. Kiemelte továbbá, hogy az alkotmányossági felvetések vizsgálata a Döntőbizottság hatáskörén kívül esik. Hangsúlyozta, hogy a panaszos nem a munkáltatói intézkedést tartja joggal való visszaélés tilalmába ütközőnek, hanem az intézkedés alapjául szolgáló határozatot. Nézete szerint a munkáltatói intézkedés kapcsán nem merülhet fel joggal való visszaélés, mivel a kormányzati igazgatási szerv kormányhatározatot hajtott végre, intézkedési kötelezettsége eltérést nem engedő normából fakadt, annak végrehajtása során azzal tartalmilag szembenálló döntést nem hozhatott. Mindezek alapján – azok indokolatlanságára tekintettel – kérte a panaszos bizonyítási indítványainak elutasítását.

A Döntőbizottság a 2023. október 9. napján kelt, JHÁT-DB/132/21/2023. számú iratával a Közzszolgálati Döntőbizottságról szóló 69/2019. (IV. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 11. § (3) bekezdésének c) pontja alapján megkereste

....., hogy hozott-e a Kormány olyan határozatot, amely a panaszos azonosítószámú álláshelyének megszüntetéséről rendelkezett; amennyiben igen, milyen tartalommal és mikori hatállyal.

A akként nyilatkozott, hogy rendelkezett a kormányzati igazgatási szerv azonosítószámú álláshelyének elvonásáról. Kitért arra is, hogy az álláshely elvonásának időpontja 2023. június 30. napja, az álláshely besorolási kategóriája vezető-kormányfőtanácsos, az álláshely típusa alaplétszámba tartozó volt. Tájékoztatása szerint : alapján a kormányzati igazgatási szervet vezető, irányító, illetve felügyelő miniszternek kellett gondoskodnia az elvont álláshelyen fennálló jogviszony – a Kit. 104. § (1) bekezdésének k)-m) pontja szerinti – megszűnésével kapcsolatos intézkedések megtételéről.

A Döntőbizottság a rendelkezésre álló iratok és a felek nyilatkozatai alapján állapította meg a tényállást, és a következőkben hivatkozott jogszabályi rendelkezések alkalmazásával hozta meg határozatát.

A panaszos határozatlan idejű kormányzati szolgálati jogviszonyban állt a kormányzati igazgatási szervnél. A Korm. határozattal a kormányzati igazgatási szerv alaplétszámának részét képező azonosítószámú álláshelyet 2023. június 30. napján megszüntette, amelyre tekintettel a panaszos kormányzati szolgálati jogviszonya a Kit. 104. § (1) bekezdésének m) pontja alapján

megszűnt. A jogviszony megszűnéséről a kormányzati igazgatási szerv a 2023. június 7. napján kelt, _____ számú intézkedésével értesítette a panaszost.

A Kit. 54. § (1) bekezdésének a) pontja alapján:

„54. § [Az álláshelyek felhasználásának esetei]

(1) A kormányzati igazgatási szerv alaplétszámba tartozó álláshelyen és a központosított álláshelyállományba tartozó álláshelyen

a) kormányzati szolgálati jogviszony,

[...]

hozható létre”.

A Kit. 62. §-ának (4) és (6) bekezdése szerint:

„62. § [A kormányzati személyügyi igazgatási feladatok]

[...]

(4) A kormányzati személyügyi igazgatásra kijelölt szerv előkészíti a Kormány számára a kormányzati igazgatási szervek alaplétszámbával, a központosított álláshelyállománnyal és az álláshellyel kapcsolatos döntéseket és gondoskodik a döntések végrehajtásáról.

[...]

(6) A kormányzati személyügyi igazgatásra kijelölt szerv vezeti az Álláshely Nyilvántartó Rendszer részét képező álláshely-nyilvántartást és a jogosultságkezelési nyilvántartást”.

A Kit. 71. §-ának (4)-(5) bekezdése szerint:

„71. § [Az alaki kötöttség]

[...]

(4) Az alaki kötöttség megsértésével tett jognyilatkozat - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - érvénytelen. Az érvénytelenség jogkövetkezménye nem alkalmazható, ha a jognyilatkozat a felek egyező akaratából teljesedésbe ment, és ez nem jár a közérdek sérelmével.

(5) Egyoldalú jognyilatkozatát a kormányzati igazgatási szerv az e törvényben meghatározott esetben köteles írásban indokolni, valamint az igény érvényesítésének módjáról és - ha az elévülési időnél rövidebb - annak határidejéről a kormánytisztviselőt tájékoztatni kell. A határidőről való tájékoztatás elmulasztása esetén hat hónap elteltével az igény nem érvényesíthető”.

A Kit. 104. § (1) bekezdésének m) pontja értelmében:

„104. § [A kormányzati szolgálati jogviszony megszűnése]

(1) A kormányzati szolgálati jogviszony megszűnik:

[...]

m) ha a Kormány az alaplétszám részét képező álláshelyet megszünteti vagy az az 52/A. § alapján megszűnik”.

A Kit. 105. §-ának (1) bekezdése alapján:

„105. § [A kormányzati szolgálati jogviszony megszüntetése]

(1) A kormányzati szolgálati jogviszony megszüntethető:

a) a felek közös megegyezésével,

b) lemondással,

c) felmentéssel,

d) a hivatalvesztés fegyelmi büntetéssel,

e) azonnali hatállyal a próbaidő alatt”.

A Kit. 111. §-a az alábbiak szerint rendelkezik a felmentési időről:

„111. § [A felmentési idő]

(1) A felmentési idő két hónap.

(2) A felmentési idő a felmentési okmányban megjelölt napon kezdődik. A felmentési idő legkorábban a felmentés közlését követő napon kezdődhet.

(3) Határozott idejű kormányzati szolgálati jogviszony megszüntetése esetén a felmentési idő nem terjedhet túl azon az időpontra, amikor a kormányzati szolgálati jogviszony a kinevezés értelmében felmentés nélkül is megszűnt volna.

(4) A kormánytisztviselőt a felmentés időtartamának legalább a felére a munkavégzési kötelezettség alól mentesíteni kell, erre az időtartamra illetményre jogosult. Az összeférhetetlenségi szabályok nem alkalmazhatók a munkavégzési kötelezettség alól mentesített kormánytisztviselővel szemben. A munkavégzés alól a kormánytisztviselőt a kérésének megfelelően - legfeljebb két részletben - kell mentesíteni.

(4a) A kormánytisztviselő a felmentési idő egészére jogosult illetményre, ha a munkavégzési kötelezettség alól fizetés nélküli szabadság miatt mentesül.

(5) A kormánytisztviselő a munkavégzési kötelezettség alóli mentesítés idejére járó illetményre havonta egyenlő részletekben jogosult.

(6) A kifizetett illetményt visszakövetelni nem lehet, ha a kormánytisztviselőt a munkavégzés alól végleg mentesítették és az illetmény fizetését kizáró körülmény a kormánytisztviselőnek a munkavégzés alóli mentesítése után következett be.

(7) Ha a kormánytisztviselő a munkavégzési kötelezettség alóli mentesítés ideje alatt bármely költségvetési szervvel vagy költségvetési szerv legalább többségi befolyása alatt álló bármely gazdálkodó szervezettel teljes vagy részmunkaidős jogviszonyt létesít,

a) ezt a tényt foglalkoztatójának haladéktalanul köteles írásban bejelenteni,

b) a felmentési időből hátralevő idő tekintetében illetményre nem jogosult.

(8) A kormánytisztviselőt felmentési idő nem illeti meg a 107. § (2) bekezdés a) pontja szerinti érdemtelenség és a 107. § (6) bekezdése szerinti foglalkoztatást kizáró ok jogcímén, valamint a 107. § (1) bekezdés f) pontja alapján történt felmentés esetén”.

A Kit. 280. § (1) bekezdésének 1., 3. és 32. pontja szerint:

„280. § [Értelmező rendelkezések]

(1) E törvény alkalmazásában

1. alaplétszám: a kormányzati igazgatási szerv közfeladatai alapján a Kormány által - a kormányzati igazgatási szervet vezető, irányító vagy felügyelő miniszter javaslatának figyelembevételével - a kormányzati igazgatási szerv számára megállapított álláshelyek száma;

[...]

3. álláshely: a kormányzati igazgatásban rendelkezésre álló humánerőforrás feladatközpontú elosztásának eszköze;

[...]

32. kormányzati személyügyi igazgatásra kijelölt szerv: az e törvény szerinti kormányzati személyügyi igazgatási feladatok ellátására a Kormány által kijelölt szerv;”.

A Statútum 8. §-ának (1) bekezdése értelmében:

„8. § (1) A Kormány a kormányzati személyügyi igazgatás központi feladatait ellátó szervként, valamint a személyügyi központ feladatait ellátó szervként - a 74. § (2) bekezdésében foglalt kivétellel - a Miniszterelnöki Kormányirodát jelöli ki”.

Az R. 21. § (2) bekezdésének b) pontja szerint:

„(2) A Döntőbizottság a következő határozatokat hozhatja:

[...] b) a panaszt elutasítja, [...]”.

A Kit. 54. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében a kormányzati igazgatási szerv alaplétszámába tartozó álláshelyen és a központosított álláshelyállományba tartozó álláshelyen kormányzati szolgálati jogviszony hozható létre.

Az álláshely a Kit. szerinti létszámgazdálkodás egyik eszköze, amelynek révén a kormányzati igazgatási szerv úgy látja el feladatait, hogy a törvény által meghatározott jogviszonyokat hoz létre az álláshelyeken. Az álláshely rendelkezésre állása teszi lehetővé a kormányzati szolgálati jogviszony létrehozását, azaz a kormányzati szolgálati jogviszony nem létezhet álláshely nélkül.

A Kit. megkülönbözteti a kormányzati szolgálati jogviszony megszűnésének és megszüntetésének esetköreit, előbbieket a Kit. 104. §-ának (1) bekezdése, míg utóbbiakat a Kit. 105. §-ának (1) bekezdése határozza meg.

A Kit. 104. § (1) bekezdés m) pontjának első fordulata értelmében „A kormányzati szolgálati jogviszony megszűnik [...] ha a Kormány az alaplétszám részét képező álláshelyet megszünteti [...]”. A Kit. 54. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a kormányzati szolgálati jogviszony az álláshelyhez kötődik, azaz ha az álláshelyet a Kormány megszünteti, akkor a kormányzati szolgálati jogviszony a törvény erejénél fogva megszűnik.

A panaszos alaptalanul hivatkozott a támadott intézkedés abból fakadó érvénytelenségére, hogy a kormányzati igazgatási szervnek a Kit. 71. §-ának (5) bekezdése alapján részletes indokolási kötelezettsége állt volna fenn az intézkedéssel kapcsolatban. A Kit. 71. §-ának (5) bekezdése szerint az egyoldalú jognyilatkozatot a kormányzati igazgatási szervnek a Kit.-ben meghatározott esetekben kötelessége írásban indokolni. A fenti rendelkezés értelmében csak a Kit.-ben rögzített esetekben áll fenn indokolási kötelezettség, így például a Kit. 107. §-ának (3) bekezdése előírja, hogy a kormányzati igazgatási szerv a felmentést köteles megindokolni; az indokolásból a felmentés okának világosan ki kell tűnnie; az indoknak valósnak és okszerűnek kell lennie. Jelen esetre vonatkozóan ilyen előírást a Kit. nem tartalmaz. A munkáltatói intézkedésből, a helytálló jogszabályi hivatkozás alapján kiderül, hogy a Kormány a panaszos álláshelyét megszüntette, melynek következtében a kormányzati szolgálati jogviszony megszűnt, további indokolásra nem volt szükség.

A nyilatkozata értelmében a panaszos alaplétszámba tartozó, azonosítószámú álláshelyét a Kormány 2023. június 30. napján kétséget kizáróan megszüntette.

A panaszos alaptalanul hivatkozott a Kit. vhr. 4. §-ának (1) bekezdésére, és azzal összefüggésben a Kit. 52. §-ára.

A Kit. vhr. 4. §-ának (1) bekezdése értelmében: „4. § (1) A Kit. 52. § (3) bekezdése alapján a miniszter minden általa vezetett, irányított vagy felügyelt kormányzati igazgatási szerv esetében naptári évente egyszer - az elemi költségvetés elkészítési határidejének figyelembevételével - javaslatot tehet a kormányzati igazgatási szerv alaplétszámának és az alaplétszámba tartozó álláshelyek besorolásának felülvizsgálatára”.

A Kit. 52. §-ának (1)-(3) bekezdése alapján: „(1) A Kormány a rendeletében meghatározottak szerint a (3) bekezdés szerinti javaslat alapján felülvizsgálja a kormányzati igazgatási szerv alaplétszámát.

(2) A Kormány az (1) bekezdés szerinti felülvizsgálat során

a) megemelheti a kormányzati igazgatási szerv alaplétszámát,

b) csökkentheti a kormányzati igazgatási szerv alaplétszámát,

c) változatlanul hagyhatja a kormányzati igazgatási szerv alaplétszámát, illetve

d) módosíthatja az álláshely besorolását.

(3) A kormányzati igazgatási szervet vezető, irányító vagy felügyelő miniszter - a kormányzati személyügyi igazgatásra kijelölt szerv útján - évente egyszer javaslatot tehet az általa vezetett minisztérium és az általa irányított vagy felügyelt kormányzati igazgatási szerv alaplétszámának, illetve az alaplétszámba tartozó álláshelyek besorolásának módosítására”.

A panaszos tévesen hivatkozott arra, hogy a Kormány kizárólag a Kit. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti javaslat alapján rendelkezhetne álláshely megszüntetésről, ilyen korlátozás nem következik a Kit. és a Kit. vhr. rendelkezéseiből. Ennélfogva a panaszos álláspontja a munkáltatói intézkedés és a 2024. évi központi költségvetési törvényjavaslat elfogadási időpontja közötti összefüggésre vonatkozóan sem helytálló.

A kormányzati igazgatási szervnek a Kormány álláshely megszüntetéséről rendelkező döntését követően a panaszos jogviszonyának megszűnése tárgyában kellett munkáltatói intézkedést hoznia. Az intézkedés ezért jogszerű.

Nem alaposak a panaszos felmentéssel kapcsolatos hivatkozásai. A Kit. rendelkezései alapján a kormánytisztviselőt akkor illeti meg felmentési idő, illetve azzal összefüggésben a felmentési időnek legalább a felére munkavégzési kötelezettség alóli mentesítés és arra az időtartamra járó illetmény, ha a jogviszonyát felmentéssel szüntetik meg.

A felmentés a Kit. 105. § (1) bekezdésének c) pontjának értelmében a jogviszony megszüntetésének egyik esete. A felmentési jogcímeket a Kit. 107. §-ának (1) és (2) bekezdései szabályozzák. A panaszos esetében azonban a kormányzati igazgatási szerv nem a jogviszony megszüntetéséről döntött, ezen belül nem felmentő intézkedést hozott, hanem a jogviszony megszűnését állapította meg. A jogviszony megszűnése esetében a kormánytisztviselőt pedig felmentési idő nem illeti meg, így a Kit. 111. §-ában foglalt rendelkezések nem alkalmazandók.

A panaszos az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére, valamint joggal való visszaélésre is hivatkozott.

A Döntőbizottság utal a – jelen panaszügyben is irányadó – joggal való visszaélés tilalmának megsértésével kapcsolatos munkaügyi perekben felmerült egyes kérdésekről szóló 5/2017. (XI. 28.) KMK véleményre, amely szerint „A több jogcímre történő egyidejű hivatkozás esetén a bizonyítási eljárás során nem a kereseti kérelem sorrendjében előadottak határozzák meg a jogellenességi okok vizsgálatát. Előbb a tételes jogszabályba ütközést, majd – amennyiben diszkriminációra történő hivatkozás is volt – az előbbi alaptalansága esetén az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkty.) szerinti bizonyítás lefolytatását követően, az emiatti megalapozatlanság megállapítása után van lehetőség az általános magatartási követelmények: a joggal való visszaélés, az együttműködési kötelezettség, a jóhiszemű és tisztességes eljárás követelménye megsértésének vizsgálatára”.

A Döntőbizottság – a Kúria által kifejtetteknek megfelelően – a sérelmesnek tartott munkáltatói intézkedés tételes jogszabályba ütközése hiányának megállapítását követően az egyenlő bánásmód követelményének és a joggal való visszaélés tilalmának megsértésére vonatkozó panaszosi hivatkozásokat vizsgálta.

A panaszos az egyenlő bánásmód követelményének megsértése körében védett tulajdonságként az Ebktv. 8. §-ának o) pontjában foglalt életkorát (év) jelölte meg. Álláspontja szerint a Kormány mint munkáltató a létszámcsökkentéssel járó többletkiadások elkerülése érdekében döntött az álláshelyek megszüntetéséről, amellyel joggal való visszaélést valósított meg.

Az Ebktv. 1. §-a szerint:

„1. § Az egyenlő bánásmód követelménye alapján Magyarország területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni”.

Az Ebktv. 8. §-ának o) pontja értelmében:

„8. § Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt [...]

o) életkora,

[...]

miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne”.

A Kit. 64. §-ának (1)-(2) bekezdése a következők szerint rendelkezik:

„64. § [A joggal való visszaélés tilalma]

(1) A kormányzati szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket a rendeltetésüknek megfelelően kell gyakorolni és teljesíteni.

(2) Tilos a joggal való visszaélés. E törvény alkalmazásában joggal való visszaélés különösen, ha az mások jogos érdekeinek csorbitására, érdekérvényesítési lehetőségeinek korlátozására, zaklatására, véleménynyilvánításának elfojtására irányul vagy ehhez vezet”.

A fent kifejtettek szerint kétséget kizáróan bizonyítást nyert, hogy a Kormány a panaszos álláshelyének megszüntetéséről döntött. Mivel ennek következtében a panaszos kormányzati szolgálati jogviszonyának megszűnése a törvény erejénél fogva következett be, és a panaszos álláshelyének elvonásáról rendelkező kormánydöntést követően a kormányzati igazgatási szerv eljárása arra korlátozódott, hogy kormányzati szolgálati jogviszonyának megszűnéséről a panaszost értesítse, a sérelmesnek tartott munkáltatói intézkedéssel kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményének kormányzati igazgatási szerv általi megsértése, joggal való visszaélés megvalósítása nem merülhet fel.

Mindezekre tekintettel a kormányzati igazgatási szerv a panaszos jogviszonyának megszűnésével összefüggésben a jogszabályoknak megfelelően járt el.

A Döntőbizottság megjegyzi, hogy a kormányhatározatok, illetve jogszabályi rendelkezések Alaptörvénybe ütközésének vizsgálata nem tartozik a hatáskörébe.

A fentiek alapján a Döntőbizottság a panaszos közszolgálati panaszát az R. 21. § (2) bekezdésének b) pontja alapján elutasította.

Tekintettel arra, hogy a tényállás a megkeresésével a rendelkezésre álló adatok alapján is megállapítható volt, a Döntőbizottság mellőzte a felek további bizonyítási indítványait.

Az R. 14. §-ának (1) bekezdésében foglaltak alapján eljárási költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat elleni jogorvoslat lehetőségét a Kit. 168. §-ának (4) bekezdése és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 130. §-ának (2)-(3) bekezdése biztosítja, a bíróság hatásköre a Kp. 7. § (1) bekezdésének a) pontján, illetékessége a Kp. 13. §-ának (8) bekezdésén alapul. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 21. §-ának (6) bekezdése értelmében a keresetet a közigazgatási kollégiummal rendelkező törvényszéknek kell címezni.

Budapest, 2023. november 2.

dr. Patassyné dr. Dualszky Katalin s.k.
a tanács elnöke

dr. Balás István s.k.
előadó tag

dr. Csóka Gabriella s.k.
a tanács tagja

